

Sacha de Boer 'ANDERE WERELDEN VASTLEGGEN, DAT IS WAT IK WIL'

Sacha de Boer presenteerde jarenlang het NOS Journaal, tot ze besloot haar hart te volgen. Nu is ze fulltime fotograaf en daar heeft ze nog geen moment spijt van gehad. Onlangs maakte ze voor een reportage een bijzondere reis naar de Noordpool. 'Het leven is er hard, de elementen zijn de baas en jij hebt je maar te schikken.'

In een video op de website lamsacha.nl maakt Sacha de Boer in feite in één zin helder waarom ze in 2013 besloot om het *NOS Journaal* vaarwel te zeggen en verder te gaan in het vak dat haar zo lief is. 'Het leven van een fotograaf is onzeker, maar juist daardoor ook spannend.' Zij waagde de sprong én met succes. Onlangs maakte ze een magische reis naar de Noordpool, waar ze gewapend met haar vertrouwde Nikon D810 het leven en stilleven vastlegde in het geïsoleerde dorp Gjoa Haven op het Canadese King William Island. Het is een plek waar met enige regelmaat plotseling sneeuwstormen opsteken en temperaturen van -30°C eerder regel dan uitzondering zijn. Ze sprak met nazaten van ontdekkingsreiziger Roald Amundsen, en ontmoette jongeren die niets voelen voor het traditionele leven van hun ouders en voorouders, dat bestaat uit jagen en vissen. Liever gaan ze werken voor de plaatselijke supermarkt. Op iamsacha.nl vertelt Sacha het verhaal in beelden, in Zest doet ze het ook in woorden.

Fotografeerde je al tijdens je werk als presentator bij de NOS?
'Ja, officieel al sinds mijn twintigste. Ik ben het dus ook blijven doen tijdens mijn werk als journalist bij AT5, RTL5, *Veronica Nieuwslijn* en het *NOS Journaal*.'

Weet je nog wanneer je jouw eerste camera kreeg?
'Toen ik 7 jaar oud was, een Agfa Clac was dat. Ik maakte toen vooral foto's van die-

ren in Artis. Op mijn twintigste kocht ik zelf een echte spiegelreflexcamera en fotografeerde ik aankomende modellen voor castingbureau Moeder Anne, professoren van mijn studie Communicatiewetenschap voor de studentenbladen van de UvA, en verder mensen die graag een portfolio wilden, zoals beginnende acteurs. Als het mij lukt om met een portret van iemand een heel verhaal te vertellen, dan denk ik dat de foto geslaagd is.'

'Als het mij lukt om met een portret van iemand een verhaal te vertellen, dan denk ik dat die foto is geslaagd'

Wat gaf voor jou de doorslag om een carrièreswitch te maken?
'Ik heb 21 jaar in de journalistiek gewerkt en 19 jaar als nieuwslezer. Er was niet één doorslaggevend moment, maar meerdere kleintjes. In ieder geval werd ik erg blij van het idee om fulltime te kunnen fotograferen, om niet meer in het journaalkeurslijf te zitten en om de wereld over te reizen. Het leuke van fotograferen is dat het gaat om ontmoetingen, met andere culturen, andere werelden, andere denkwijzen. Als je mensen zó hebt leren kennen zoals ik tijdens mijn reis naar de Noordpool, en je hebt ze vastgelegd, dan lijkt het of je er nieuwe vrienden en familie bij hebt.'

Wat deed je besluiten om naar de Noordpool af te reizen?
'In 2008 was ik ook al eens in Gjoa Haven geweest, en ik merkte dat dit afgelegen Inuitdorp op de rand van veranderingen stond. Dat fascineerde mij zo, dat ik toen al besloot om na een

aantal jaar terug te gaan. Toen Nikon hoorde van mijn reisplannen, wilden ze dat graag sponsoren. Voor mij ideaal, want ik werk toch al met veel plezier met hun camera's. Gjoa Haven is een geïsoleerde gemeenschap waar je alleen per vliegtuigje kan komen. Als het tenminste niet sneeuwt, niet te hard waait of mistig is. Eenmaal daar nodigden de Inuit me uit om bij ze te eten, en om hun verhalen te horen. Ik heb hen foto's van de vorige keer gegeven en weer nieuwe portretten gemaakt. Dan zie je wat de veranderingen zijn. Een andere wereld vastleggen en laten zien aan mensen die er niet bij zijn geweest; dát is wat de camera kan.'

Wat is het meest opzienbarende dat je er hebt gezien?
'Door die vorige reis wist ik al enigszins wat ik kon verwachten. In 2008 ben ik niet heel ver buiten het dorp geweest omdat er steeds sneeuwstor- »

'Soms weet je op het moment dat je een foto maakt: dit is het'

men waren, dit keer wel. En daar, middenin de lege vlakte, stond ik opeens oog in oog met een witte poolvos. Je zag hem bijna niet, en daardoor was de verrassing ook zo groot toen ik hem ontwaarde. Gelukkig had ik mijn telelens bij me, want hij durfde niet heel dichtbij te komen. Maar ik heb hem wel geschoten. Met mijn camera.'

Wat heeft je het meest verrast?

'Hoe snel die veranderingen daar gaan, soms ook door onverwachte dingen. Zo is Facebook het dorp binnengeslopen en dat heeft bepaalde veranderingen teweeg gebracht. Zowel positief als negatief. Er zijn veel Inuit die het jammer vinden dat mensen nu niet meer bij elkaar op visite gaan, maar elkaar een berichtje sturen. Voor hen is het makkelijker om achter de computer te kruipen en een groet te sturen, dan de deur uit te gaan in weer en wind. Maar ongezellig vinden ze het wel. Aan de andere kant brengt Facebook ook de rest van de wereld binnen. Nu hebben ze veel meer contact met familie en vrienden in andere communities en zelfs in andere werelddelen. Dat verrijkt ook.'

Komt jouw journalistieke achtergrond ook naar voren in jouw foto's?

'Jazeker. Zo heb ik een serie gemaakt bij een Inuitfamilie thuis waar ik al een tijdje verbleef, zodat ze mij eigenlijk niet meer opmerkten. Daardoor kon ik ze vastleggen zoals ze zijn en leven. Het leven van een fotograaf is niet altijd zeker, en dat is onderdeel van het avontuur. Je maakt van tevoren een plan wat je wilt fotograferen tijdens een expeditie, maar je weet nooit wat je precies zult aantreffen. Daarom moet je niet alleen open minded zijn, maar ook technisch goed voorbereid.'

Bekijk de expeditie van Sacha op www.iamsacha.nl

Wat was fototechnisch de grootste uitdaging op de Noordpool?

'Bevroren condens is je grootste vijand in het poolgebied. Zodra je met je koude camera maar even naar binnen gaat, beslaat je camera en het duurt wel een half uur alvorens dat weer verdampt is. In die tijd kun je niet terug naar buiten, want dan bevriest het. En als je sensor dan ook is beslagen, dan kan dat zomaar einde sensor zijn. Het laatste heb ik gelukkig niet meegemaakt, het eerste wel. Dat vergt veel geduld.'

Je werkt vaak thematisch: wat zijn de thema's van de fotoseries die je gedurende je reis hebt geschoten? 'Om er een paar te noemen: de jacht, het leven van een Inuitfamilie en jongeren op de Noordpool. Ik fotografeer vaak op intuïtie, nooit om die en die reden. Soms weet je op het moment dat je een foto maakt: dit is het. Alles valt als een puzzel in elkaar: de lijnen, het verhaal, de kleur, de vlakverdeling. Dan bekijk je het scherpje en denk je: ja, zo wilde ik het laten zien.'

'Als je de mensen daar zo hebt leren kennen als ik, dan is het alsof je er nieuwe familie bij hebt'

Wat maakt de Noordpool zo bijzonder voor jou?

'Het leven is er ruig en hard, de elementen zijn er de baas en jij hebt je maar te schikken. Tegelijkertijd is het er sprookjesachtig mooi: geen horizonvervuiling, maar zo ver als je kijkt alleen maar witte vlaktes.'

Heb je al plannen voor een volgende reis en expositie?

'Ik ben altijd nieuwsgierig naar andere culturen. Naar het beeld van andere culturen. En er zijn nog zo veel andere werelden en nog zoveel verhalen te vertellen. De komende maanden maak ik onder andere een aantal reizen naar Zimbabwe en Colombia en daar komen exposities van.' ■

